

պէտք է բազմապատկել հետեակին ծանրութեան և իր ընթացած հեռաւորութեան արդեանց հետ: Մարդ մը որ առանց բեռան սանդուխէ մը վեր կ'ենէն, որուն ստտիճանները 0⁰ 15 բարձրութիւն ունին, կամ որ նոյն է չափաւոր զառիվեր մը ընէ լաւ ճամբու մը վրայ, կրնայ ի հարկին այս աշխատութիւնը 8 ժամ շարունակել: Այս կերպով անիկայ 280,000 հզկ. մէդը տեղ ընթացած կ'ըլլայ, որ ծայրագոյն աստիճան մ'է յարատե օրական աշխատութեան մը համար: Եթէ մարդը բռնաւորուած է՝ կիտով չափ իր աշխատութիւնը կը նուազի: Այսպէս վառելափայտի բռնակիր մը Բարիդի մէջ վեր կը կրէ 12 մէդը բարձրութեան վրայ, ընդհանրապէս 4,500 հզկ. փայտ, 90 անգամ երթուղարձով և իւրաքանչիւր ժամին 50 հզկ. փայտ փոխադրելով. այսու նա 34,000 հզկ. մէդը գործ կը կատարէ, իսկ այն աշխատութիւնը որ առաջ կու գայ իր մարմնոյն ծանրութեան փոխադրելով և կը ծամապատասխանէ 70,200 հզկ. մէդրի, գումարելով նախորդ աշխատութեան վրայ կ'ընեն, 124,000 հզկ. մէդը:

Մարդիկ որ 25 մէդը երկայն և 5 մէդը լայնութիւն ունեցող նաւեր չուանով կը քաշեն ջրանցքներու մէջ 1⁰ 10 սուզաչափով մը՝ կ'ընթանան 210,000 հզկ. մէդը: Միջին հաշուով՝ անոնք կ'ընթանան 975 մէդը մէկ ժամուան մէջ, և իւրենց ոյժը շատ չ'անցնիր 20 հզկ.:

Մարդ մը որ ձեռասայլ մը կը քաշէ, իր տուած ոյժը պէտք չէ 5 հզկ. քաշէ անցնել եթէ երթալիք տեղը բիշ մը հեռու է: Կարգեր որ 500 հզկ. կը կշռեն՝ բոլոր միասին հաշուելով, քաշուելու ոյժը 12 հզկ. է, բայց յոդնութիւնը չափազանց կ'ըլլայ, և մարդն քանի մը հզկ. միայն կրնայ քաշել: Հողակրական աշխատութեանց մէջ՝ սայլորդներն միջին հաշուով 110 հզկ. կը քաշեն 20 մէդը հանգոյցներ և 0⁰ 08 զառիվերներ ունեցող ճամբու մը վրայ: Քաշ սայլորդը օրը 10 հզմ. կ'երթան, կէսը բեռով, կէսը դատարկ, որոնց աշխատութիւնը կը մօտենայ ասուանակիր շուրջ 200,000 հզկ. մէդրի:

Նախորդ թիւերէն կը հետեի որ եթէ մարդս կարենայ վայրկենապէս զօրաւոր ոյժ մը առաջ բերել, նա կարող չէ ընդ երկար պահել այդ ոյժը, և վերջ ի վերջոյ հազիւ կրնայ միջին հաշուով, կարելի եղած լաւագոյն պայմանաց մէջ, տասը ժամուան մէջ 270,000 հզկ. մէդը գործ մը ընել: Շոշիճի մեքենայ մը ժամուան մը մէջ կը կատարէ 270,000 հզկ. մէդը, ինչ որ մարդը տասը ժամուան մէջ կրնայ կատարել: Կարելի է ուստի եզրակացնել ընդհանուր կերպով որ 10 մարդու պէտք կայ մէկ շոգեճի մեքենայի գործ մը ընելու համար:

ԴՐ ՊԱՐՎԻՅԷ. Գիտական իտալացիները.

«ԱՐԶԱԳԱՆԳ ՓԱՐԻՅԷ»

Երկշարաթաթերթ մ'է 8 մեծադիր էջերէ բաղկացեալ, յորում Փարիզի մէջ հայկական կեանքի և ձեռնարկներու վրայ տեղեկութիւններ կը բովանդակուին: Հոն ստէպ ճմաւրից յօդուածներ կը զետեղէ բրոֆ. Կ. Յ. Բաւմաշէնան, Պր. Գ. Թաւաճ. մագնան. Տօր. Լ. Համարձուտեան և այլք: Պատկերազարդ շքեղ հրատարակութիւն մ'է՝ Ֆրանսահայ կամաւորներու նուիրուած «Բացառիկ թիւ»ը որ կ'արժէ 2,50 ֆր. Արտասահմանի համար տարեկան բաժնեգինն է ֆր. 10: Գիմել՝

Rédaction du journal «Artzakank Parisi»

227. Bd. Raspail.

PARIS